NEDERWEERTS VERLEDEN

RUBRIEK VAN DE HEEMKUNDEVERENIGING NEDERWEERT
onder redaktie van huub janssen en alfons bruekers

AFLEVERING 45

SHIO Weerterland

Enkele gedichten in het dialect

Dat ook het dialect tot de heemkunde mag worden gerekend, zal duidelijk zijn. Tot nu toe is echter slechts één aflevering van deze rubriek in het dialect verschenen. Daarom nu een vijftal gedichten in het oud-Nederweerts. Een reeds eerder in ons Weekblad geponeerde stelling, nl. dat ook ons dialect bij uitstek geschikt is om zijn gedachten en gevoelens op papier te zetten, wordt met deze gedichten wederom bewezen. Leest U ze hardop, dan hebt U er het meeste plezier van. Tenslotte zal het ieder duidelijk zijn, dat het zuiver toeval is, dat enkele van de gedichten op Kermiszondag in 1928 zijn gevonden; waarschijnlijk waaide toen een zuidenwind. Met dank aan de inzenders.

D'êjtelste bëin

Hier Kouwert den haas
stikj gruëts op de naas.
Ae steîgerj mèt iere
um dânse te liere.
Ae kân'tj haos allein
op d'êjtelste bein.

Vos Reinaard op baan
dae sprikj den haas aan :
„Mer hejje gein daame
vör dânse tesaame ?
Wat dânz-jen allein
op d'êjtelste bein ?

Koomtj, lao'j os nôw drië
fein dânse getwië.
De krej zal muzieke
en ich speul Marieke.
Ge hoofj neet allein
op d'êjtelste bein.

Aansporing tot vlugt oet de stad van eine kwaoje sûltan

Gaotj in vreej van hîj, bemindje, en bevrîjtj eur ziël van schrik en smert.
Laotj dees stad de sterfplaats zeên van weem hîj laeve wîlj mèt baevendj hert.
Gaotj in vreej ! Ge vingj völ ânger steej en ânger plaatse, ânger lendj;
gein ânger ziël kri'jaê, dae êldjers vrîj zultj laeve, neet as hîj in bendj.
Wîj ònzinnig ès toch t laeven in ein oerd van schiëmtj en smert te vriët
wan Allaaks werreldj wiêt en breîd wis indjeloëze widjes oope stiët !
De pen van Allaak schreêf al t oerd van stêrven op vör alle dîj nog laêve.
Weem zooj weîgre zich in vreeje nao dîj veurbestumje plaats te begaêve ?
Gaotj in vreej ! Want liëwemaane grujje woë de liëw in vrîjheid zwerfj.
Gaotj in vreej ! Want baeter laev-jen êldjers, woë-je neet de vrîjheid derfj.

Dit gedicht werd op Kermiszondag 1928 (op de Hoge Weg) gevonden door een destijds 21-jarige overgrootmoeder van inzender H.T.

Spiêt van eine wîndjbuul

Bîj wies minse zaât ich in mien jòngste jaore.
Wiezer diëje laater mich de waort verklaore.

Hier Kouwert krigj zin
en haokj bìj Rein in.
Den haas liëtj zich kulle
en Reinaard kan smulle.
De krej dìj krich-s eîn
van d'êjtelste bein.

Een papier met dit liedje op een bekende melodie (waarschijnlijk een bewerking van een Rijnlands volksliedje) werd op Kermiszondag 1928 naar buiten geblazen toen op het Staat een huis instortte, en gevonden door een destijds 23-jarige overgrootvader van inzendster G.S.

Vermaan van eine fatalistise zaôtzak

Ge mòtj neet zeûken aan eur lot te vrikke
of probeeren aan de wet der iëwen eet te doôn;
mèt goojen of mèt slêjte wîl mò'jaê uch schikke !
Want eur indjig wille reîkj neet inne sterre;
dìj stelje vast veur iëwe wat-dje nôw zulj doôn;
ur baane kò'je mèt eur wille neet versperre !
Zûj gebeejen alle weeg dìj t minsdòm giët,
de-gèster, nôw en mêrge : wis den doëd os sliëtj.

Dit gedicht werd op Kermiszondag 1928 gevonden door een destijds 24-jarige overgrootvader van inzendster I.U.

Geîne van ur koôs mich raod en wiêsheid liere.
Wìj ich bìj ur kwaâm, zoë diëj ich van ur kiere.
Ick kwaâm : haol wîndj dae door gein hândj te vatten ès.
Ich gòng as wîndj weer wieter : sônger bevattenis.

(waort : oud-Nederweerts voor waarheid)
Inzender J.V.

Berouw van eine Wîndjbuul

Oo Allaah bermhertig, aanhuurj mie berouw !
Mien vriëheid dìj reep mer um râmp en um rouw.
Vergaête neet zâl ich : vör âl wat ich dôölje
behuur ich vör Uch mie zot hert te beschöôlje.

Al huurj me van meîsters de wiêsheid de beêste,
me zal in zie laeve bevînge ten leêste :
de ennige wiêsheid ès dan mer te vînge
wan needrigheid höôlpj nao dìj wiêsheid te dînge.

Oo Allaah, oo gaefj mich de needrigheîd !
Gemis aan bezêj toch bezörgje mich leîd.
Ervaaring kan leîe tot wiêsheid ten leêste
door inzeêm deh Jaê os wilj leîe ten beêste.
Inzendster K.W.